

University of Groningen

Kentsel iklim adaletini birlikte düşünmek

Turhan, Ethemcan

Published in:
Şehir ve Toplum

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2021

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Turhan, E. (2021). Kentsel iklim adaletini birlikte düşünmek: Korkudan ötesi. *Şehir ve Toplum*, 2021(18 (January-April)), 37-42.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

ŞEHİR & TOPLUM

SAYI 18 | OCAK-NİSAN 2021 | ISSN: 2564-7067

“iklim değışikliğı”

ŞEHİR & TOPLUM

Sayı: 18, Ocak - Nisan 2021
ISSN: 2564-7067

İMTİYAZ SAHİBİ

Tahir Büyükkakın (Marmara Belediyeler Birliği adına)

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

M. Cemil Arslan

EDİTÖR

Ezgi Küçük Çalışkan

YARDIMCI EDİTÖRLER

Samet Keskin
Büşra Yılmaz

YAYIN KURULU

Alim Arlı
Burcuhan Şener
Hatice Çetinlerden
Ülkü Arıkboğa

DANIŞMA KURULU

Ahmet İçduygu
Ali Yaşar Sarıbay
Aslı Ceylan Öner
Beşir Ayvazoğlu
Bilal Eryılmaz
Feridun Emecen
Hasan Taşçı
Kemal Sayar
Korkut Tuna
Ruşen Keleş
Selçuk Mülayim
Suphi Saatçi
Tarkan Oktay
Yunus Uğur

SORUMLU MÜDÜR

Emrehan Furkan Düzgiden

YAPIM

Gafa Ajans
Adres: Katip Mustafa Çelebi Mah.
Anadolu Sok. No:23 D:13 Beyoğlu / İstanbul
Tel: +90 212 243 20 86 Faks: +90 212 243 28 59

GRAFİK TASARIM

Merve Zengin

KAPAK İLLÜSTRASYON

Ezgi Küçük Çalışkan

YAYIN ARALIĞI

Şehir & Toplum dergisi, Marmara Belediyeler Birliği Şehir Politikaları Merkezi tarafından yılda üç defa yayımlanmaktadır.

KÜLTÜR YAYINLARI

İLETİŞİM

Tel: +90 212 402 19 00
Faks: +90 212 402 19 55
Adres: Marmara Belediyeler Birliği
Ragıp Gümüşpala Cad. No:10 Eminönü 34134
Fatih / İstanbul

BASKI

Matsis Matbaa

İÇİNDEKİLER

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE MÜCADELENİN ULUSLARARASI, ULUSAL VE
YEREL BOYUTLARI

Mehmet Emin Birpınar7

İSTANBUL'UN SU İLE İMTİHANI

Ömer Lütfi Şen21

İKLİM KRİZİ VEYA “ADALETİN BU MU DÜNYA?”

Barış Doğru29

KENTSEL İKLİM ADALETİNİ BİRLİKTE DÜŞÜNMEK: KORKUDAN ÖTESİ

Ethemcan Turhan37

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ PERSPEKTİFİ İLE SOSYOMETABOLİK REJİMLER,
KENT OLGUSU VE ULUS-ÖTESİ KENT AĞLARI

Ahmet Cihat Kahraman43

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE VE ESNEKLİĞE ÖNCÜLÜK EDEN ŞEHİRLER

Floriane Cappelletti63

ŞEHİRLERİN İKLİM MÜCADELESİNDE ÇEVRESEL RAPORLAMANIN ROLÜ

Mirhan Köroğlu Göğüş69

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR GEZEĞEN İÇİN KÜLTÜR-SANAT

Hande Paker81

İKLİM PAHASI: KAMUNUN İKLİM HARCAMALARINI İZLEMEK

Barış Gençer Baykan89

BUZ DAĞININ GÖRÜNMEYEN YÜZÜ: İKLİM GÖÇLERİ

Büşra Yılmaz, Merve Ağca97

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE İNSAN RUH SAĞLIĞI

Ekrem Kıyıcı115

“

... Kentsel iklim adaleti aktivizmi, ana akım kentsel iklim yönetişimi ağlarının teşvik ettiği, topyekûn bir değişimden ve toplumsal öfkeyi yatıştırmayı amaçlayan yamalardansa daha radikal (ve kelimenin tam anlamıyla kökten) çözümlerin sadece gerekli değil, aynı zamanda da mümkün olduğunu bize söylüyor.

Buna ek olarak kenti hem kurumsal hem de mekânsal birer ölçek olarak enerji-madde-insan akışlarının kesiştiği bir yer, bir süreç olarak ele aldığımızda radikal dönüşümlerin tahmin ettiğimizden daha hızlı gerçekleşebileceğini de görebiliriz...

KENTSEL İKLİM ADALETİNİ BİRLİKTE DÜŞÜNMEK: KORKUDAN ÖTESİ

E t h e m c a n T u r h a n *

Kent ve iklim krizi üzerine neredeyse tüm makaleler bilindik birkaç ezberle başlar: Dünya nüfusunun %56,2'si artık kentlerde yaşamakta ve kentler, bilhassa küresel Güney ülkelerinde, iklim krizinin etkilerine karşı en açık yerleşimlerdir. Otoriter popülizm ve yabancı düşmanlığı gibi mevcut küresel siyasi ve toplumsal krizlerin de kent boyutunu eklediğimizde resim daha da netleşiyor. İster ampirik temeli olmayan “milyonlarca iklim mültecisi” gibi argümanlardan olsun, ister COVID-19 pandemisinde gördüğümüz gibi küresel ölçekli çok katmanlı belirsizliklerden olsun, korku

günümüz siyasetinde başat bir rol oynayan bir his. Son yirmi yılda özellikle değişen küresel göç, ticaret ve enerji akışlarıyla birlikte işte bu korku fikri de kent siyasetinde daha da kalıcı bir yer edindi. Korku siyasetinin yeni duvarlar ördüğü ve kapılarını örttüğü küresel kentler, bir yandan da hiç olmadıkları kadar birbirleriyle bağlantılı. İşte bu ölçekler arası geçişlerde korkunun karşısında duran ve korkuya karşı umudu örgütleyen kentsel sosyal hareketler ve ilerici yerel yönetimler, bugün iklim krizine dair çözümün de anahtarını elinde tutuyor. Bu kısa katkı özellikle kentsel iklim adaleti alanında sosyal hareketlerin imkân ve kısıtları üzerine bir fikir teatisi yapma amacını taşıyor.

İklim krizi, mevcut ulusal sera gazı salım önlemlerinin yetersizliği ve uluslararası müzakerelerin etkisizliğiyle Paris Anlaşması'nın imzalanmasından 5 sene sonra hâlâ derinleşmeye devam ediyor. Derin bir karbonsuzlaşma için gerekli iktisadi-siyasi dönüşümün eksikliğinde, kentler üzerinde eşit olmayan, olumsuz ve şiddetli etkileri artık kaçınılmaz hale gelen iklim krizi, daha fazla kayıp ve zarara yol açıyor. Kentsel iklim değişikliğine uyum çalışmaları ve bunların adaletli, eşitlikçi ve sürdürülebilir bir biçimde gerçekleşmesi yönündeki çabaların önemi de tam burada önümüze çıkıyor. Castán Broto ve Robin (2020) kentlerdeki iklim risklerinin ikircikli ve iç içe geçmiş olduğunu; zira altyapısal, doğal ve sosyal boyutların karmaşık etkileşiminin kent alanı içerisinde iklim krizinin etkilerini çoğalttığını belirtmektedirler. Bu anlamda iklim değişikliğinin etkileri hem mevcut eşitsiz koşullar sebebiyle farklı deneyimlenmekte hem de iklim değişikliği ve ona verilen yanıtlar yeni eşitsizlikler oluşturmaktadır. Örneğin, deniz seviyesi yükselmesinden aşırı hava olaylarına kadar bir dizi iklimsel etki varlıklı kesimlerin kendini

* Yrd. Doç. Dr., Groningen Üniversitesi, Mekânsal Planlama ve Çevre Bölümü, e.turhan@rug.nl

koruyacak mekanizmalara yatırım yapabilmesi, yapıları alanda değişiklik için siyasi ve iktisadi güce sahip olmaları ve bazı örneklerde de “iklim soylulaştırması” (Anguelovski vd, 2019) yoluyla kent içerisinde farklı toplumsal kesimlerin yer değiştirmeleriyle eşitsizliklere kapı aralamaktadır.

Mevcut kentleşme modellerine ve stratejilerine iklim değişikliği faktörünün eklenmesi çoğu zaman piyasa-temelli güvenlikleştirici bir yaklaşıma yol açmaktadır. Başka bir deyişle, eski bilindik kapitalizm yeni iklim postunda gelmekte ve mekânsal, sosyal ve ekolojik eşitsizlikleri yeniden üretmektedir (Shi, 2020). Bu anlamıyla iklim-duyarlı kentler, sınıf, ırk, toplumsal cinsiyet, bedensel engellilik ve yaş gibi pek çok katmanlı sosyal ayrımlara sağır oldukları ölçüde kentlerdeki mevcut kapitalist birikim süreçlerinin korunması ve yeniden üretilmesini hedefler. Özellikle iklim değişikliğine uyum için kent altyapısına vurgu yapan fakat bu altyapının mevcut siyasi-iktisadi koşullar altında eşitsiz biçimde dağıldığına dikkat çekmeyen yaklaşımlar buna örnek verilebilir. Peki, bu durumda “direncilik” (resilience) ve “yeniden daha iyi inşa etmek” (building back better) gibi popüler sloganların altında yatan mevcut üretim ve birikim sistemine yöneltilen riskleri savuşturma stratejilerine karşı kent mekânının iklim krizine yanıt verecek bir radikal tahayyülü mümkün müdür? Yahut Maria Kaika’nın (2017) altını çizdiği gibi yeni kentsel gündemi, kapitalist virüsü yok etmekten çok belirli toplumsal kesimleri korumaya yönelik bir “aşılama” şeklinde ele alırsak, sayısal göstergelere ve sosyal yenilikçiliğe takıntılı, akıllı teknolojiler, akıllı kent tahayyülleri gibi ekolojik modernizmin köşe taşlarıyla döşenmiş bir yolun bizi çıkaracağı yer neresidir? Kaika’nın bu retorik soruya cevabı akademik, siyasi ve sosyo-çevresel sorumluluğumuzun parçası olarak

bambaşka sorular sormamız gerektiğidir. Bu anlamda kentlerde iklim siyasetini siyasallaştırarak adalet perspektifini en öne koyan ve kent-içi müdahaleleri bu analitik ve normatif süzgeçten geçirerek değerlendiren yeni başarı kriterlerine ihtiyacımız olduğu açıktır. Karbon metriklerinin soyutlama takıntısının ötesine geçmek ve dolayısıyla esas iklim mücadelesinin molekülere karşı değil toplumsal bir düzene karşı olduğuna dikkat çekmek de bu ihtiyacın parçasıdır (Cohen, 2020).

Diğer bir yandan, mevcut korku siyasetinin küresel ölçekte yaygınlaşmasına cevaben tabandan gelişen hareketlere de kulak vermek gerekir. Özellikle de kentsel yerel yönetimler ölçeğinde, kentsel sosyal hareketlerle el ele büyüyen radikal belediyecilik deneyimleri bu korku atmosferine karşı “Korkusuz Kentler” (Fearless Cities) gibi ağlarda buluşarak yabancı düşmanı otoriter popülizmin ve iklim kapitalizminin karşısında bir alternatif sunuyorlar. Bu alternatifler en temelinde kamusal olanın ve kamusal alanın geri alınması yoluyla kentsel müştereklerin çoğaltılmasından geçiyor. Shi’nin (2020) de gösterdiği gibi yerel yönetimlerde liberal ilericilik karşısında dalga dalga gelişen radikal ilericiliğin yeni durağı, bu anlamda iklim adaletinin tesis edilmesi için iklim değişikliğine adil uyumun merkezinde olduğu bir kent siyaseti. Kent mekânının yeniden düzenlenmesini sürükleyen bir süreç olarak iklim değişikliğinin korku yerine umutla ilişkilendirilmesi¹ ve en dezavantajlı kesimlerin korunmasını önceleyen sosyal politikaların bu sürecin ayrılmaz bir parçası olması da yine bu radikal ilericiliğe dair bir özellik. Goh’un (2020) belirttiği gibi kentin iklim krizine sebep olan siyasi-iktisadi süreç ve ölçeklerden oluştuğu düşünülünce yine aynı kentlerin mekân-bazlı iklim adaleti mücadelelerinin ortaya çıktığı ve serpildiği yerler olmaları da eşyanın tabiatıdır.

¹ Daha kapsamlı bir “umut mekânları” tartışması için bkz. Harvey, 2008.

Dolayısıyla tabandan gelişen çevresel adalet/kent hakkı mücadelelerinin küresel iklim siyaseti ve eşitsiz tarihsel-mekânsal gelişimle ilişkilendirilmesi ve neticede bunun da yerel yönetimden ulus devlet düzeyine radikal dönüşüm taleplerine kapıyı aralaması kentsel iklim adaletinin tesis edilebilmesi için gerekli bir süreçtir.

Yukarıda bahsettiğim radikal belediyecilik girişimleri pek çok açıdan yeni fikirler geliştirmekle beraber kentsel iklim adaleti anlamında bu ilerici girişimlerin ne tip yollar izleyebileceği meselesi görece yeni bir tartışmadır. Örneğin Zografos ve diğerlerinin (2020) Barselona’da kentsel sosyal hareketlerden gelerek yerel yönetimi kazanan Müşterek Barselona (Barcelona en Comú) hareketinin “süperblok²” uygulamalarını iklim değişikliğine karşı dönüştürücü bir uyum müdahalesi olarak ele alan çalışması, kentsel iklim adaletinin kaçınılmaz olarak sosyopolitik ve yapısal bariyerlerle karşılaşacağı ve dolayısıyla müesses nizamla mücadele etmek kadar yapıları somut materyal ve çevresel dönüşümlerin de gerektiğini göstermektedir. Yerel yönetimlerin küresel iklim yönetiminde artan rolü ve görünürlüğü de hesaba katıldığında bu tarz tabandan, yurttaş-temelli müdahalelerin serbest piyasa – otoriter devlet kısıcına sıkışmış kent alanına çeşitli imkânlar sağlayabileceği söylenebilir (Long and Rice, 2020). Öte yandan bu imkânlar devletin içinde, karşısında ve ötesinde kenti müşterekleştirme konusunda ne kadar ileri gidilebileceğinin de sınanacağı bir mücadelenin sınırlarını gösterecektir.

Kentsel iklim adaleti aktivizmi, bu anlamda yurttaş hareketlerinin kenti radikal biçimde yeniden tahayyül ederek yeniden kazanması için bir kapı açmaktadır. Bu da kaçınılmaz olarak mevcut sosyo-ekolojik ilişkilerin dönüşümünü ve kâr odaklı mekânsal

planlamanın altüst edilmesini gerektirir. Kentsel iklim adaleti aktivizmi, ana akım kentsel iklim yönetişimi ağlarının teşvik ettiği, topyekûn bir değişimden ve toplumsal öfkeyi yatıştırmayı amaçlayan yamalardansa daha radikal (ve kelimenin tam anlamıyla kökten) çözümlerin sadece gerekli değil, aynı zamanda da mümkün olduğunu bize söylüyor. Buna ek olarak kenti hem kurumsal hem de mekânsal birer ölçek olarak enerji-madde-insan akışlarının kesiştiği bir yer, bir süreç olarak ele aldığımızda radikal dönüşümlerin tahmin ettiğimizden daha hızlı gerçekleşebileceğini de görebiliriz. Ulus devletler düzeyinde hukukun üstünlüğü ve demokratik süreçlerin ciddi yara almasıyla bir salgın gibi yayılan sağ popülizmin karşısında durabilmek için hem ekonomik eşitlik hem siyasi katılım hem de iklim adaletini tesis edecek çok-boyutlu bir yaklaşıma ihtiyaç olduğu açıktır.

Korkusuz kentler gibi yeni ilerici belediyecilik deneyimleri bu anlamda kentsel sosyal hareketlerle -biri diğerinin taleplerini evcilleştirmeden- bütünleştiği ve birlikte çalıştığı ölçüde siyaseten tüm mümkünlerin deneyimlenmesi de olasıdır. Bu tarz bir yaklaşım adil konut hakkından kentsel mobilite adaletine, gıda egemenliğinden yeşil alana erişime, toplumsal cinsiyetten halk sağlığına ve yaşlı ve çocuk haklarına kadar kesişimsel biçimde farklı mücadeleleri bir araya getirmek zorundadır. Dahası bunu yaparken sistematik kurum ve süreçler kurarak bilgi üretiminin de demokratikleşmesi sağlanmalıdır. Ekolojik dönüşümün faturasının kime kesileceği meselesi, Fransa’daki Sarı Yelekliler hareketinden Ekvator’daki akaryakıt zammı protestolarına kadar uzanan alanda bir ekonomik adaletsizlik meselesidir. COVID-19 pandemisiyle iyice ayyuka çıkan sosyal katmanlaşma, evde kalabilenlerle evde kalamayanlar arasında da eşitsizlikleri çoğaltmaktadır. Dolayısıyla

² Kent içi muhtelif yerlerde 400 metreye 400 metrelik bir alanın trafiğe kapatılarak toplumsal amaçlar için farklı kullanımlara açılmasına verilen ad. 3 sokağa 3 sokaklık bir alanı kaplayan süperblok, kent alanının yurttaşlarca yeniden kazanılması için bir müdahale imkânı sunuyor (bkz. Mueller vd. 2020).

iklim kapitalizmi altında kentleşme de COVID-19 kapitalizminde olduğu gibi daha hızlı, daha riskli, daha otoriter ve daha çok mücadelenin yaşanacağı biçimde hayat bulacaktır (Madden, 2020). Mevcut pandeminin bitmesinden sonra iklim krizinin ve mülksüzleştirmenin derinleşen uzun soluklu etkileri devam edeceği için bu süreçleri birlikte ele almak, kentsel sosyal hareketler ve ilerici yerel yönetimler için temel bir mesele olarak ortada durmaktadır.

Sonuç olarak iklim değişikliğini siyaset üstü olarak gören ve teknokratik çözümlerle mevcut birikim süreçlerini korumayı amaçlayan (veya en iyi ihtimalle iklim değişikliğinin iktisadi-siyasi boyutlarını göz ardı eden) mekânsal çözümlerin vadesini çoktan doldurduğunu söylemek gerekir. Bu kısa yazıda sunmaya çalıştığım örneklerde de olduğu gibi kentsel iklim adaleti mücadelesi, geleneksel iklim siyasetinden bir kopuşu temsil edip çok katmanlı bir alanda varlık göstermektedir. Bunu yaparken hem meseleyi siyasetleştirilen ana akım çözümlere ve söylemlere karşı durmak hem de teknolojik/yönetişimsel çözümlerin arkasında yatan ekolojik bedellerin başka mekanlara/zamanlara ötelenmesi fikrini açık etmek gerekir. Kentsel iklim adaletine ancak ve ancak iklim krizine çözümlerin ulus devletler, uluslararası politika süreçleri ve teknokratik otoriter yönetim biçimlerinin tekeline olmadığına erişilebilir. Kent mekânının ve kentsel süreçlerin iklim adaleti lehine bükülmesi de kentsel alana dair toplumsal kararların tartışmalı, çok katmanlı ve dönüşüme açık doğasıyla iklim krizinin aciliyeti ve bunun gerektirdiği radikal adımların zamansallığı arasındaki zorlu ilişkide şekillenecektir (Grandin ve diğerleri, 2018). Bizleri felç eden korkunun ötesine geçirecek yeni sosyo-ekolojik dönüşümlerin ve toplumsal inşa süreçlerinin tohumları da buradadır.

KAYNAKÇA

Anguelovski, I., Connolly, J. J., Pearsall, H., Shokry, G., Checker, M., Maantay, J., ... & Roberts, J. T. (2019). Why green "climate gentrification" threatens poor and vulnerable populations. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 116(52), 26139-26143.

Castán Broto, V., & Robin, E. (2020). Climate urbanism as critical urban theory. *Urban Geography*, 1-6. DOI: 10.1080/02723638.2020.1850617

Cohen, D. A. (2020). Confronting the urban climate emergency: Critical urban studies in the age of a green new deal. *City*, 24(1-2), 52-64.

Goh, K. (2020). Urbanising climate justice: constructing scales and politicising difference. *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*. DOI: 10.1093/cjres/rsaa010

Grandin, J., Haarstad, H., Kjærås, K., & Bouzarovski, S. (2018). The politics of rapid urban transformation. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, 31, 16-22.

Harvey, D. (2008). Umut mekânları (çev. Z. Gambetti). Metis Yayınları.

Kaika, M. (2017). 'Don't call me resilient again!': the New Urban Agenda as immunology... or... what happens when communities refuse to be vaccinated with 'smart cities' and indicators. *Environment and Urbanization*, 29(1), 89-102.

Long, J., & Rice, J. L. (2020). Climate urbanism: crisis, capitalism, and intervention. *Urban Geography*, 1-7. DOI: 10.1080/02723638.2020.1841470

Madden, D. (2020). The urban process under covid capitalism. *CITY* 24 (5-6): 677-680.

Mueller, N., vd. (2020). Changing the urban design of cities for health: The superblock model. *Environment international*, 134, 105132.

Shi, L. (2020). From Progressive Cities to Resilient Cities: Lessons from History for New Debates in Equitable Adaptation to Climate Change. *Urban Affairs Review*, 1078087419910827.

Shi, L. (2020). The new climate urbanism: old capitalism with climate characteristics. (sf. 51-65). Broto, V. C., Robin, E., & While, A.

(eds.) *Climate Urbanism: Towards A Research Agenda* Palgrave Macmillan, Cham.

Zografos, C., Klause, K. A., Connolly, J. J., & Anguelovski, I. (2020). The everyday politics of urban transformational adaptation: Struggles for authority and the Barcelona superblock project. *Cities*, 99, 102613.

DOSYA: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE MÜCADELENİN ULUSLARARASI, ULUSAL VE YEREL BOYUTLARI

Mehmet Emin Birpınar

İSTANBUL'UN SU İLE İMTİHANI

Ömer Lütfi Şen

İKLİM KRİZİ VEYA “ADALETİN BU MU DÜNYA?”

Barış Doğru

KENTSEL İKLİM ADALETİNİ BİRLİKTE DÜŞÜNMEK: KORKUDAN ÖTESİ

Ethemcan Turhan

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ PERSPEKTİFİ İLE SOSYOMETABOLİK REJİMLER, KENT OLGUSU VE ULUS-ÖTESİ KENT AĞLARI

Ahmet Cihat Kahraman

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE VE ESNEKLİĞE ÖNCÜLÜK EDEN ŞEHİRLER

Floriane Cappelletti

ŞEHİRLERİN İKLİM MÜCADELESİNDE ÇEVRESEL RAPORLAMANIN ROLÜ

Mirhan Köroğlu Göğüş

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR GEZEĞEN İÇİN KÜLTÜR-SANAT

Hande Paker

İKLİM PAHASI: KAMUNUN İKLİM HARCAMALARINI İZLEMEK

Barış Gençer Baykan

BUZ DAĞININ GÖRÜNMEYEN YÜZÜ: İKLİM GÖÇLERİ

Büşra Yılmaz, Merve Ağca

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE İNSAN RUH SAĞLIĞI

Ekrem Kıyıcı

